

ФАКУЛТЕТ БЕЗБЈЕДНОСНИХ НАУКА
УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ

ЖУРНАЛ ЗА БЕЗБЈЕДНОСТ И КРИМИНАЛИСТИКУ
ЧАСОПИС ФАКУЛТЕТА БЕЗБЈЕДНОСНИХ НАУКА УНИВЕРЗИТЕТА У БАЊОЈ
ЛУЦИ

И

КРИМИНАЛИСТИЧКО-ПОЛИЦИЈСКОГ УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

-УПУТСТВО АУТОРИМА-

Часопис *Журнал за безбједност и криминалистику* је научни часопис из области безбједности и криминалистике.

Часопис *Журнал за безбједност и криминалистику* објављује научне радове који третирају тематику безбједносних наука, криминалистике, форензике, заштите и спасавања, организације и послова полиције, специјалног физичког образовања и сл. Поред наведеног у часопису се објављују и радови из других сродних научних дисциплина који су тематски блиски профилу часописа.

У часопису се објављују оригинални научни радови, прегледни научни радови, претходна саопштења, научне критике, односно полемике или осврти, прикази научних конференција, књига и пројеката, који нису претходно објављивани нити се налазе у процедури разматрања у другом часопису, у цјелини или у дијеловима.

Своје чланке и приказе за објављивање можете регистровати преко сервиса SCIndeks на адреси <https://aseestant.ceon.rs/index.php/zurbezkrim/login>

Радове који не задовољавају основне критеријуме часописа у погледу структуре рада и правила цитирања, редакција неће узети у разматрање. Уколико рукопис одговара стандардима часописа, упућује се на анонимну рецензију. Сваки рад оцјењују најмање два рецензента, одабрана из реда признатих стручњака из уже научне области. По извршеној рецензији, рукописи се шаљу ауторима с примједбама и приједлозима за отклањање недостатака. Кориговане рукописе, аутори треба да врате редакцији у року 14 дана од дана пријема захтјева за дораду и исправку рада. Преводе прихваћених радова врши овлаштени преводилац а трошкове превода сноси уредништво часописа.

Достављањем рукописа за објављивање у часопису, аутори пристају на постављање својих радова на интернет страници часописа, односно на интернет страници Факултета безбједносних наука Универзитета у Бањој Луци. Аутори преносе на часопис право на објављивање достављених текстова и ниједан њихов дио не може се репродуковати без писмене сагласности уредника часописа. Часопис задржава и сва остала права, изузев уколико није другачије договорено с аутором.

Часопис излази на српском језику и енглеском језику, два пута годишње. Преводе прихваћених радова врши овлаштени преводилац а трошкове превода сноси уредништво часописа.

Аутори приликом писања радова за часопис *Журнал за безбједност и криминалистику* треба да уважавају сљедећа правила:

I ТЕХНИЧКА УРЕЂЕНОСТ РАДА

- Рад мора бити сачињен у Microsoft Word-у, ћириличким писмом, фонтом Times New Roman, величине 12 pt.
- Рукописи, по правилу, не треба да буду дужи од 40.000 словних мјеста, са размацима.
- Научни радови морају да садрже: име и презиме аутора, назив и сједиште установе у којој ради, наслов рада, сажетак (апстракт) с основним налазима рада (обима до 150 ријечи), кључне ријечи (четири до шест), излагање суштине рада, закључак (до једне стране) и листу референци, те наслов рада. Саставни дијелови сажетка (апстракта) су: циљ истраживања, коришћени методи, резултати и кратак закључак.
- У уводу рада морају бити јасно наведени предмет, циљ и структура рада.
- Структура рада требала би да садржи сљедеће цјелине:
- Радови у којима се износе налази емпиријског истраживања пишу се по тачно одређеној структури која има општеприхваћени облик научних истраживања: увод, проблем, методолошки оквир истраживања, емпиријски резултати, дискусија и/или закључак и литература.
- Теоријски радови: увод, главни дио структуриран у најмање два поглавља и закључак.
- Наслов рада: 12 pt, bold, централно равнање (alignment centered), велика слова.
- Име аутора/коаутора: 11 pt, централно равнање (*alignment centered*).
- Институције: централно равнање (*alignment centered*), навести испод имена аутора.
- Поред имена аутора навести име аутора за кореспонденцију, афилијацију и е-маил адресу у првој фус ноти у тексту (нпр. Др Марко Марковић је доцент на Факултету _____ Универзитета у Бањој Луци. Е-маил: xmakrovicmx@gmail.com).
- Апстракт и кључне ријечи: 11 pt, потпуно равнање (*Alignment justified*).
- Текст рада: 12 pt, потпуно равнање (alignment justified), називи цјелина великим словима без редног броја (*Alignment centered*), називи подцјелина малим словима без редног броја *italic*, централно равнање.
- Литература: 11 pt, без редног броја испред; референтни извори се наводе према абecedном реду.
- Наслови слика: *11 p, italic*, центрирано испод слике.
- Наслови табела: *11 p, italic*, центрирано изнад табеле.
- Табеле и графички прикази треба да буду урађени у Microsoft Wordu. Свака табела и графикон треба да буду означени бројем и да имају одговарајући наслов (нпр: Табела 1, Графикон 1). Наслов и назив табеле и графикона стављају се изнад табеле и графичког приказа, док се извор наводи испод, уређен по правилима цитирања часописа.

- Једначине се пишу у одговарајућем графичком едитору за једначине (Microsoft Equation, MathType и други) и постављају се на почетак реда. На десном рубу реда, у истом реду у којем је написана једначина, у угластој загради треба назначити њен број, почевши од броја 1.
- Фотографије (слике) морају бити припремљене за црно-бијелу штампу, тј. ако је изворна слика у бојама које се у црно-бијелој штампи не разликују, боје се морају замијенити „растером“ тј. различитим графичким знаковима које је потребно објаснити у легенди. У слике се уноси само најнужнији текст потребан за разумијевање, као што су мјерне варијабле с њиховим димензијама, кратко објашњење на кривуљама и слично. Остало се наводи у легенди испод слике. Максимална величина слике је 13 cm x 17 cm.
- У листи референци, наводе се библиографске референце, као што су књиге, чланци и остали извори, као што су документи, закони, новински чланци, коришћене интернет адресе и сл. Референце се исписују азбучним/абecedним редом у складу са предвиђеним стандардима.

II ПРАВИЛА ЦИТИРАЊА

- У часопису *Журнал за безбједност и криминалистику* користи се стил цитирања-**АПА стандард** (Publication Manual of the American Psychological Association 7th Edition). Цитирање аутора се врши у тексту, без подножних напомена. Напомене се стављају на крај документа, прије навођења литературе. С тим у вези аутори су дужни уважавати сљедећа правила цитирања:

1. ЦИТИРАЊЕ У ТЕКСТУ

- Књиге, чланци и дисертације се наводе на сљедећи начин: Када је у питању један аутор чији се дио књиге, чланка или дисертације цитира у загради се наводи презиме аутора, година издања књиге и број странице (Водинелић, 1996: 23), а уколико је у питању парафразирање или резимирање дијела текста аутора није неопходно наводити број странице (Водинелић, 1996).
- Наративно цитирање: Водинелић (1996)...
- Уколико се цитира страни аутор, презиме се наводи у изворном облику на страном језику (Roxin, 1963: 148).
- Цитирање два коаутора рада, у загради навести презиме оба коаутора и годину издања (Grellier & Goerke, 2006).
- Цитирање три више аутора, наводи се презиме првог коаутора и латинска скраћеница *et al.* (Rachal et al., 2007).
- Уколико се цитира више радова истог аутора, било књига или чланака, а уколико аутор има више објављених радова исте године који се цитирају, уз годину се додају латинична слова a, b, c, d, итд, послије чега слиједи само број стране (Лазаревић, 2000б: 67).

- Уколико се наводи више радова различитих аутора у истој загради потребно их је раздвојити тачком са запетом (Шикман, 2011; Мијлковић, 2012). У том случају радове поредати хронолошки према години када су објављени, почев од старијег издања.
- Секундарно цитирање се врши на сљедећи начин: (Вуковић, 2004, цитирано према Крстић, 2004: 110).
- Цитирање новинских чланака у тексту се врши на сљедећи начин:
 - Без аутора: (Независне новине, 2017)
 - Аутор: (Марковић, 2017)
- Цитирање докумената и извјештаја у тексту се врши на сљедећи начин: (прво цитирање: Министарство унутрашњих послова Републике Српске [МУП РС] 2012), наредно цитирање (МУП РС, 2012).

2. НАВОЂЕЊЕ ЛИТЕРАТУРЕ (на крају чланка)

Периодична публикација – часопис са нумерацијом по свескама у оквиру тома: Презиме аутора, иницијал имена. Иницијал средњег имена. (Година објављивања). Наслов рада. *Назив часописа*, том(број), странице рада. DOI ако је доступан, форматиран на исти начин као URL.

Strobl, R., Klemm, J., & Wurtz, S. (2005). Preventing Hate Crime: Experiences from two East-German Towns. *British Journal of Criminology*, 45(5), 634–646.

Ellis, R. (2020). Redemption and reproach: Religion and carceral control in action among women in prison. *Criminology*, 58(4), 747–772. <https://doi.org/10.1111/1745-9125.12258>

Књига: Презиме аутора, иницијал имена. Иницијал средњег имена. (Година објављивања). *Наслов књиге*. Издавач.

Ignjatović, Đ. (1998). *Kriminologija*. Nomos.

Поглавље у уређеној књизи: Презиме аутора, иницијал имена. Иницијал средњег имена. (Година објављивања). Наслов поглавља. У имену уредника (ур.), *Наслов књиге* (странице поглавља). Издавач.

Emerson, L., & Manalo, E. (2007). Essays. In L. Emerson (Ed.), *Writing guidelines for education students* (2nd ed., pp. 42–49). Thomson.

Докторска дисертација: Презиме аутора, иницијал имена. Иницијал средњег имена. (Година објављивања). *Наслов докторске дисертације* [Докторска дисертација, назив установе која додељује звање]. Назив архиве или сајта. URL ако је доступан.

Lipovac, M. (2016). *Nacionalna bezbednost Republike Srbije u regionalnom bezbednosnom potkompleksu Zapadni Balkan* [PhD thesis, University of Belgrade, Faculty of Security Studies].

Интернет извори: Назив институције/ауторитета (година објављивања). *Наслов цитираног текста*. URL без „Retrieved from“, осим ако је потребан датум приступа.

Правни акт: Назив акта (СКРАЋЕНИЦА), затим члан (чл.) и став (ст.), *Назив публикације*, број и година издања.

Zakon o izvršnom postupku (ZIP), Art. 5, Para. 2, *Službeni glasnik Republike Srbije*, 125/2004.

Судска одлука: Навођење судске одлуке треба да буде што прецизније (назив и број одлуке, датум доношења одлуке и, по могућству, назив публикације у којој је одлука објављена).

Рад са конференције: Презиме аутора, иницијал имена. Иницијал средњег имена. (Година објављивања). Наслов рада. У имену уредника (ур.), *Наслов зборника радова* (странице рада). Издавач. DOI или URL ако је релевантно.

Stănilă, L. M. (2018). Artificial intelligence: A challenge for criminal law. In D. Simović (Ed.), *International scientific conference "Archibald Reiss Days"* (Vol. 1, pp. 158–168). Academy of Criminalistic and Police Studies.

Чланци у периодичним публикацијама – магазини: Презиме аутора, иницијал имена. Иницијал средњег имена. (Година, датум објављивања). Наслов чланка. *Назив магазина*, том(број), странице чланка. URL почетне странице магазина [ако је прегледано онлајн].

Davidov-Kesar, D. (2019, February 3). Duvan svake godine odnese 15.000 života u Srbiji. *Politika*. 116. <http://www.politika.rs/scc/clanak/421887/Duvan-svake-govine-odnese-15-000-zivota-u-Srbiji>

Поред наведеног, аутори треба да уважавају и следеће напомене:

- Инострана имена транскрибују се на ћирилици на српском језику како се изговарају, а приликом првог помињања у тексту њихово презиме наводи се у загради у изворном облику на страном језику курзивом, нпр: Годме (*Gaudemet*) или Шенке (*Schönke*).
- Члан, став и тачка прописа означава се скраћеницама чл, ст. и тач, а иза последњег броја не ставља се тачка (нпр. ЗКП, чл. 5, ст. 2, тач. 3 или КЗ, чл. 5, 6, 9 и 10 или ЗПС, чл. 4-12, итд).
- Латинске и друге стране ријечи, интернет адресе и сл. пишу се курзивом.
- Сви цитирани извори у тексту рада треба да се налазе у попису литературе.
- Извори који нису кориштени у раду не треба да се налазе у попису литературе.

- Када од истог аутора наводимо више радова, критеријум поретка је година издања (прво иду раније издати радови па новији).
- Ако се уз име аутора налази и коаутор, радови у коауторству се наводе иза ауторских.
- Ако рад нема аутора, наслов дјела или институција којој се приписује ауторство заузимају мјесто аутора, односно прво мјесто.
- Приликом писања рада потребно је правилно користити интелектуалну својину других аутора. Плагирање, односно преузимање туђих идеја, ријечи или других облика креативног израза без навођења аутора представља грубо кршење научне и издавачке етике. Плагирање представља кршење ауторских права, што је законом кажњиво.
- Уз рукопис аутори су дужни доставити потписану изјаву. Образац се налази на веб страници часописа: <https://fbn.unibl.org/casopis/>

Употреба вјештачке интелигенције (AI)

- Часопис дозвољава ограничену и транспарентну употребу алата вјештачке интелигенције (AI) током припреме рукописа, искључиво као помоћног средства у језичком и техничком уређивању текста. Аутори могу користити AI алате за провјеру граматике и правописа, стилско дотјеривање ауторског текста, помоћ при форматирању и техничку асистенцију, уз обавезно задржавање пуне интелектуалне и ауторске контроле над садржајем рада.
- Није дозвољено коришћење AI алата за генерисање већег дијела рукописа, креирање научних идеја, хипотеза, резултата, интерпретација, података, табела, графикана, слика или референци. Аутори су у потпуности одговорни за тачност, оригиналност и научну утемељеност свих навода у раду, укључујући и садржај који је евентуално настао уз AI асистенцију. AI алат не може бити наведен као аутор или коаутор рада, нити се може цитирати као аутор у литератури.
- Свака употреба AI алата мора бити јасно и транспарентно пријављена у рукопису, по правилу у одјељку Захвалница, Метод рада или непосредно прије литературе. Када је AI коришћен у истраживачком процесу, аутори су дужни да наведу назив алата, датум приступа, сврху коришћења и основне коришћене упите (prompts), у мјери која омогућава провјерљивост и репродуктивност поступка.
- Препоручује се сљедећа изјава о употреби AI:
 - „Током припреме овог рада аутор(и) је/су користио(ли) [назив AI алата/услуге] ради [сврха употребе]. Након коришћења алата, аутор(и) је/су прегледао(ли), провјерио(ли) и по потреби измијенио(ли) садржај и преузима(ју) пуну одговорност за коначну верзију рада.“

- Непријављена или недозвољена употреба AI алата може представљати повреду публикационе етике и може довести до одбијања рукописа, захтјева за исправкама или повлачења објављеног рада.

Журнал за безбједност и криминалистику

Изјава аутора

Под пуном моралном, материјалном и кривичном одговорнишћу изјављујемо:

а) да је рад под насловом _____ који је поднијет за објављивање у **Журналу за безбједност и криминалистику** оригиналан и у потпуности резултат нашег истраживања;

б) да не крши ауторска права или друга права власништва трећих лица;

ц) да је у складу са научним стандардима у погледу цитирања и навођења научних радова других аутора у тексту;

д) да није објављен у другом часопису под овим или било којим другим насловом;

е) да није поднијет за објављивање у другом часопису, под овим или било којим другим насловом, све док уређивачки одбор Часописа не обавијести аутора о томе да ли је чланак прихваћен за објављивање или не;

ф) да не постоји/постоји сукоб интереса (наведите):

г) да ће након објављивања рада потписани аутори пренијети сва ауторска права издавачу у складу са политиком Часописа;

х) да ће, након што овај рад буде објављен у **Журналу за безбједност и криминалистику**, ако је исти рад поново штампан у било којем другом часопису, информације о објављивању рада у **Журналу за безбједност и криминалистику** бити наведене у фусноти и о томе бити обавијештен уређивачки одбор **Журнала за безбједност и криминалистику**;

и) да је допринос појединих аутора у припреми рукописа сљедећи (попуните табелу):

1. Концепт и дизајн истраживања
2. Стварање метода и техника истраживања
3. Прибављање и прикупљање емпиријских података
4. Обрада, анализа и представљање резултата
5. Писање рукописа
6. Критичко исправљање (ревизија) рукописа
7. Остало (навести)

Име и презиме	Допринос (1-7)	Потпис
1. _____		
2. _____		
3. _____		
4. _____		
5. _____		

Датум:

Потпис аутора: